ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНИЗАЦИЯ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО „ПЕЙО К. ЯВОРОВ“
град Гоце Делчев, ул.“Симеон Радев“ № 6,
тел.:0751/60461, факс: 0751/60461,
e-mail: pg_po_mss@abv.bg, web site: http://www.pgmss-gd.com

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР АНГЕЛ ЖИВКОВ

П Р А В И Л Н И К

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД ЗА УЧЕБНАТА 2021/2022 ГОДИНА

В ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов”- град Гоце Делчев

Правилника е приет с Протокол № 14 *от* 03.09.2021 *година на заседание на Педагогическия съвет и утвърден със заповед №РД11-*890/14.09.2021 *г.*

П Р А В И Л Н И К
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД
В ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов"- град Гоце Делчев

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се определят основните здравословни и безопасни изисквания, които трябва да се осигуряват и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност в училище, за да се предотвратят трудови злополуки и заболявания на учениците в процеса на обучение, при извънучилищни дейности, при организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства и др.

Чл. 2. По смисъл в термина „здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд" се включват и хигиенните условия, и противопожарната охрана.

Чл.3. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно-възпитателния процес и трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на здравословните и безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 4. Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за здравословни и безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.

Раздел I. Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 5. Въвеждане в експлоатация на сградата на ПГ по МСС „ П. К. Яворов"

1. Разрешение за въвеждане в експлоатация – 1984г.
2. Осъществявана дейност – учебна.

Чл. 6. Територия на просветното звено

1. Разположение на сградата – на ул."С.Радев" № 6.
2. Пътища :

□ Училището не е разположено на основна пътна артерия

□ На кръстовището до училището няма пешеходни пътеки, знак за ограничение на скоростта и средства за ограничаване на скоростта от типа „лежащ полицай".

3. Ограждения – има поставени преградни парапети пред училище с цел защита на учениците от ПТП.

Чл. 7. Вътрешен транспорт в ПГ по МСС „ П. К. Яворов"
- автобус, учебни автомобили

Чл. 8. Производствени и други сгради в ПГ по МСС „ П. К. Яворов" - няма

Раздел II. Задължения, отговорности и права на длъжностните лица и учащите се за осигуряване и спазване на безопасни и здравословни условия и правила на възпитание, обучение и труд.

Чл.9. Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват към длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси.

Чл.10. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА **ДИРЕКТОРА**:

1. Разработва Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд, който се утвърждава не по-късно от началото на учебната година и се представя в РУО при заверката на Образец №1;

2. Организира запознаването на учениците, персонала и родителите с Правилника в началото на всяка учебна година и го актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата на работните и учебни места, при нови учебни дейности, нови технологии, нови методики;
3. Разработва и утвърждава не по-късно от началото на учебната година „План за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия и катастрофи"/частта по пожарна безопасност се съгласува с териториален орган на МВР/. Директорът запознава всички длъжностни лица и ученици с плана срещу подпис /Приложение № 1 - включва План за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия и катастрофи/.
4. Осигурява пожарната безопасност чрез спазване на действащите норми,правилници, наредби, предписания. Два пъти през учебната година осигурява провеждане на тренировки за действия при евакуация /пожар, аварии,бедствия, терористични актове/, като едната учебна евакуация се провежда при започване на учебната година, но не по-късно от края на м. октомври;
5. Организира учредяването и осигурява обучение на комитет по условия на труд в училището – изготвя Заповед за поименно определяне на представителите на ГУТ, подлежащи на обучение.
6. Утвърждава и изпълнява програма за оценка на риска, като прилага методика за оценка на риска, според утвърденото за системата на средното образование „Помагало за оценка на риска, 2002 г." - изготвя Заповед за утвърждаване и изпълняване Програмата за оценка на риска.
7. Осигурява обслужване на своите работници и служители от служби по трудова медицина – подписва договор със съответната СТМ.
8. Утвърждава програма за предприетите мерки, определени срокове и отговорни лица за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска, както и начина на контрол за изпълнение на тези мерки, не по-късно от началото на учебната година – изготвя Заповед за утвърждаване на програма за предприетите мерки със съответните срокове и отговорни лица.
9. Осигурява задължителни периодични медицински прегледи на работещите и контрол на личната хигиена на учащите се – изготвя Заповед за преминаване на периодични медицински прегледи съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗЗБУТ, чл. 287,ал.1 от КТ и чл. 8 от Наредба № 3/28.02.1987 год. на МНЗ за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците.
10. Осигурява подходящо обучение по ЗЗБУТ в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия, контролира началните и периодични инструктажи по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на персонала и учещите се.
11. Задължително установява, разследва, регистрира и отчита всяка станала трудова злополука и известните му случаи на професионални заболявания по ред и начин,определен с отделен нормативен акт. При разследването задължително кани представители на работниците и служителите от ГУТ и на синдикалните организации. Поддържа регистър на трудовите злополуки.
12. Разработва и утвърждава списък на работните места и видовете работи, за които на персонала и учениците се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, като определя вида, сроковете за износване и условията за използването им – изготвя Заповед за утвърждаване на списъка и конкретния списък с имената на лицата и вида на ЛПС и СРО, сроковете за износването и условията за използването им.
13. Осигурява безопасна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи, изпитвания на :
а) електрическите инсталации, уреди и оборудване, включително за лабораторни занятия и учебна практика;

б) отоплителните и вентилационните системи, осигуреността с гориво за отопление за есенно-зимния период;
в) противопожарните уреди и противопожарните инсталации;
г) всички видове съоръжения и уреди за игра и спорт на откритите площадки и в закритите физкултурни салони и помещения, приспособени за игра и спорт.
14. Проучва, планира необходимостта и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансовите органи.
15. Осигурява здравословни и безопасни условия на труд както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места.
16. Носи отговорност за изпълнението на задълженията си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, независимо дали тази дейност се осъществява от негов орган или е възложена на други компетентни служби
или лица.
17. При осъществяване на дейността си работодателят е длъжен да се съобразява с изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите актове и документи към него.
18. В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки съгласно КТ.
19. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МТСП, МЗ, МВР, МОН, отраслови министерства и ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасните и здравословни условия на възпитание, обучение и труд.
20. Незабавно уведомява РУО – Благоевград, ТП на НОИ и Областната инспекция по труда в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.
21. Задължително информира РУО – Благоевград и министъра на
образованието и науката при настъпило ПТП с ученик в срок от 24 часа – при смъртен случай и в срок до 3 дни – при нараняване.
22. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в повереното му просветно звено.
23. Планира и провежда постоянна политика по здравословни и безопасни
условия на труд /Система за управление на безопасни и здравословни условия
на труд – СУБЗУТ/, която да е в съответствие с целите на приетата в тази област политика в Република България и с изискванията на Европейския съюз.
24. Ежегодно докладва на педагогическия съвет състоянието по ЗБУВОТ,
причините, довели до трудови злополуки, и предприетите мерки за отстраняване на нередностите.
25. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района
около него и в присъствието на ученици.

Чл. 11. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА **ЗАМЕСТНИК-ДИРЕКТОРА ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ**:

1. Познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички
нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на
труд в съответната област на обучение.
2. Познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „П. К. Яворов"- гр. Г. Делчев
3. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
4. Спазва указанията по охрана на труда.

Чл. 12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **ЗАМЕСТНИКНИК - ДИРЕКТОРА ПО УЧЕБНОПРОИЗВОДСТВЕНАТА ДЕЙНОСТ**:

1. Познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Осъществява от името на директора координация и контрол в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците.
3. Познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „П. К. Яворов" - гр. Г. Делчев
4. Провежда началния и периодичните инструктажи с учители, служители и обслужващ персонал.
5. Регистрира инструктажите в Книги за инструктаж.
6. Издава служебни бележки на новоназначените учители и служители и ги предоставя на завеждащият административна служба за съхранение в личните дела.
7. Разработва Програми за провеждане на начален инструктаж.
8. Организира и участва в разработването на инструкциите за безопасна работа в помещенията.
9. Представител е на Групата по условия на труд в просветното звено и като такъв спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.
10. Участва заедно с медицинското лице в извършването на периодичния контрол на санитарно - хигиенното състояние във всички помещения.
11. Участва в разследването на трудовите злополуки
12. Периодично информира директора за състоянието на условията в учебното заведение и за хода на изпълнение на поставените задачи, заповеди и предписания.
13. Дава предложение за подобряване условията на труд.
14. Следи за изправността и наличността на ПП съоръжение.
15. Следи за състоянието на проходите за евакуация.
16. Ежегодно посещава курсове за опресняване на знанията си по ЗБУВОТ.
17. Съхранява възложената му със заповед от директора документация по ЗБУВОТ и периодично актуализира същата при необходимост.
18. Проучват офертите на Службите по трудова медицина и участват при оценката на риска на просветното звено.
19. Задължително организира и участва при разработването на вътрешните правила за осигуряване на безопасните и здравословни условия на труд – Правилник по ЗБУВОТ, планове, инструкции, като за целта проучва нормативната уредба и предлага на директора тези документи, имащи отношение към дейността.
20. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
21. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
22. Да спазва указанията по охрана на труда.
23. Да спазва изцяло функциите и задачите на органите по безопасност и здраве, определени в Раздел II на Наредба № 3/27.07.1998г. на МТСП за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организация и изпълнение на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове.

Чл. 13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА **УЧИТЕЛ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ**:

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.
2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно- хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
3. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с машините, материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.
4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
5. Познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „П. К. Яворов" - гр. Г. Делчев
6. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата и за охраната на труда при работа с материали и в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота им.
7. В края на часа за деня извежда учениците извън класната стая и изчаква разотиването им.
8. Препоръчва на учениците да спазват безопасни маршрути за придвижване.
9. Да проявява взискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.
10. Да запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.
11. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
12. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа, внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
13. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
14. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
15. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
16. Да проветрява помещенията през междучасията.
17. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
18. Да спазва указанията по охрана на труда.

Чл. 14. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛ ПО ИНФОРМАТИКА И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ /РЪКОВОДИТЕЛ/ЗАВЕЖДАЩ/ КОМПЮТЪРЕН КАБИНЕТ/**

1. Инструктира учениците за техниката на безопасност при работа с компютърната техника.
2. Диагностицира и предприема действия за отстраняване на възникналите технически проблеми с компютрите, комуникационните устройства, както за инсталиране и обновяване на програмното осигуряване.
3. Отговаря за правилното съхранение и наличността на оборудването в компютърната зала.
4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни

условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
5. Да постави на видно място инструкция за безопасна работа с компютрите.
6. Преди започване на работа да провери внимателно състоянието на техниката в компютърната зала и постоянно да съблюдава мерките за сигурност.
7. Да проявява взискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.
8. Да запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.
9. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
10. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа, внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
11. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
12. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
13. Да не допуска оставане на ученици в компютърната зала без присъствие на учител.
14. В края на последния час за деня извежда учениците извън училище и изчаква разотиването им.
15. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
16. Да проветрява залата през междучасията.
17. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
18. Да спазва указанията по охрана на труда.
19. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ Пейо. К. Яворов" - гр. Г. Делчев.

Чл.15. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО В КАБИНЕТИТЕ ПО ХИМИЯ И БИОЛОГИЯ и ФИЗИКА**

1. Преди започване на всяко лабораторно упражнение учителят да проведе необходимия инструктаж по БХТ и по ППО с учениците и да го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи.
2. Да постави на видно и достъпно за четене място инструкция за безопасна работа.
3. Да проверява изправността на уредите, инструментите, материалите, с които ще се провеждат опити.
4. Да обучи учениците в правилно и безопасно боравене с приборите, инструментите, материалите.
5. През време на работа в кабинета да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали.
6. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия.
7. Строго да спазва нормативните документи за допустимото количество материали и условията, при които могат да се съхраняват в кабинета.
8. Да не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствието на учител.
9. В случай на злополука да вземе спешни мерки за оказване на първа помощ и да уведоми директора на училището.
10. Да познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички

нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
11. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ Пейо. К. Яворов" - гр. Г. Делчев
12. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
13. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
14. Да спазва указанията по охрана на труда.
15. Да проветрява помещенията през междучасията.

ЧЛ. 16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ**

1. Познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ПГ по МСС „ П. К. Яворов" - гр. Г. Делчев нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ П. К. Яворов" - гр. Г. Делчев.
3. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
4. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
5. Да спазва указанията по охрана на труда.
6. Да познава изискванията за безопасна работа и да знае как се използват машините, уредите, инструментите, съоръженията и приспособленията в поверените му работилници и кабинети.
7. Да осигурява подреждане на оборудването по най-безопасен за учениците и него начин.
8. Да провежда инструктаж с учениците в началото на всеки раздел или дейност и да го регистрира в Книги за начален и периодичен инструктаж.
9. Да запознава учениците с възможните последици при неспазване на изискванията.
10. Да включва или изключва машините и съоръженията от електрическата мрежа при съблюдаване мерките за сигурност.
11. Да обучава учениците на правилна и безопасна работа.
12. Преди започване на часовете по учебна практика внимателно да провери всяко работно място, оборудването и инструментите. В случай на неизправности, да не разрешава работа с тях.
13. През време на работа да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и начина, по който ползват инструментите и уреди, да оказва помощ и дава съответните препоръки и напътствия.
14. Да знае във всеки един момент местопребиваването на всеки ученик от групата и каква работа извършва.
15. Да дава ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите нормативни документи.
16. Да следи спазването на режима на работа и почивка с учениците.
17. Да проветрява помещенията през междучасията.
18. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, да се придържа изцяло към задълженията им по учебна програма.

19. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа, внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
20. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
21. Да не допуска оставане на ученици в работилниците и кабинетите без присъствие на учител.
22. В края на последния час за деня извежда учениците извън работилницата или кабинета и изчаква разотиването им.

Чл.17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

1. Ежедневно, преди започване на занятия по физическо възпитание и спорт да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от злополука.
3. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията.
4. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.
5. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.
6. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположението на уредите и др.
7. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
8. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
9. Да спазва указанията по охрана на труда.
10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.
11. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност при сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.
12. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние.
13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
14. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ П. К. Яворов" - гр. Г. Делчев
15. Да проветрява салона през междучасията.

ЧЛ. 18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТНИК

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните форми и дейности.
2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебните дейности.
3. Организира и провежда превантивни възпитателни дейности за предпазване на учениците от негативни прояви, следствие влиянието на неблагоприятни фактори.
4. Познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ П. К. Яворов" - гр. Г. Делчев
6. Не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
7. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
8. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
9. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
10. Да спазва указанията по охрана на труда.
11. Да проветрява стаята си през междучасията.

Чл. 19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ **НА ИНСТРУКТОРИ И УЧИТЕЛИ ПО УЧЕБНА ПРАКТИКА**

1. Да придружават учебните автомобили и училищния автобус по утвърден от Директора на училището график и осигуряват безопасен превоз на ученици.
2. Да не пушат и да не употребяват алкохол в училищния автобус, учебния автомобил, учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
3. Да подпомагат учениците правилно да организират свободното си време, трудовата им дейност и др.
4. Да опазват живота и здравето на учениците по време на занятия и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия.
5. Да организират отдиха и заниманията по интереси в групите.
6. Да носят пълна отговорност за състоянието на материалната база, която се ползва в процеса на работа.
7. Системно да се информират за поведението и успеваемостта на проблемните ученици.
8. Да формират у учениците хигиенни, културни и трудови навици и умения за здравословен начин на живот.
9. Да работят за възпитаване на учениците в ред и дисциплина, в уважение към националните ценности и символи.
10. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
11. Да спазва указанията по охрана на труда.
12. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
13. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ Пейо. К. Яворов" - гр. Г. Делчев.
14. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят Директора на просветното звено.

Чл.20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗВЪН УЧИЛИЩНИ МЕРОПРИЯТИЯ**

1. При провеждане на екскурзия изготвят списък със съдържанието на инструктажа, като учениците се подписват,
2. Присъстват при провеждане на мероприятията, следят за спазване на реда и всички изисквания за безопасност.
3. Съблюдава по време на мероприятието:

- да се осигуряват светлинни ефекти, които не могат да причиняват пожар;
- да се гаси напълно осветлението в помещението;
- разполагането на маси и столове да не затруднява бързото напускане на

помещението;
 украсяването на елхата да се извършва само от правоспособен ел. техник, ако се използва ел. украса.
4. При придвижване по улиците да се спазват установените правила, да не се създава опасност и пречка на движението.
5. Ръководителите на различните форми на организиран отдих и туризъм, медицинският, педагогическият и останалият обслужващ персонал носят ЛИЧНА ОТГОВОРНОСТ за живота и здравето на децата и учениците от момента на поемането им в сборния пункт, по време на отдиха и до връщането им при родителите или настойниците.
6. Да не пушат и да не употребяват алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
7. В случай на злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведомят директора на просветното звено.

Чл.21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧЕНИЦИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЛАБОРАТОРНИ УПРАЖНЕНИЯ ИЛИ ЛАБОРАТОРНИ ПРАКТИКИ**

1. Да изслушват внимателно инструктажа на учителя за правилно и безопасно провеждане на опитите.
2. Да удостоверят с подпис в тетрадката за инструктаж своята информираност относно правилата за безопасна работа.
3. Да ползват задължително необходимото при провеждане на опита работно облекло, ЛПС и други материали, апарати, уреди, обезпечаващи безопасна работа.
4. При провеждане на опита да изпълняват изискванията за безопасност.
5. Преди напускане на кабинета да предават на учителя всички получени материали, уреди, инструменти и да подреждат и почистват работното си място.
6. При злополука да уведомят учителя и да окажат помощ на пострадалия.
7. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА самоволно да извършват дейности, които не са свързани с възложените задачи.
8. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА да извършват ремонти по уредите, инсталациите и съоръженията.

Чл. 22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ:**

1. Използва правилно работното оборудване.
2. Информира незабавно Директора или Председателя на Комитета по условия на труд за всяка възникнала обстановка при работа, която може да представлява опасност за здравето и за всички неизправности по оборудването
3. Съдейства на Директора и на Председателя на комитета по условия на труд при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.
4. Почиства редовно работното си място и работното оборудване в съответствие с хигиенните и технологични изисквания
5. Ако временно отстрани средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и др., е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.
6. Да поддържа и повишава знанията и квалификацията си по безопасни условия на труд.
7. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено,

както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд.
8. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ Пейо. К. Яворов" - гр. Г. Делчев
9. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
10. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
11. Да спазва указанията по охрана на труда.
12. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.

Чл. 23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **ЗАВЕЖДАЩ Човешки ресурси:**
1. Да организира работата за изпълнение и спазване на предварителната и последваща дейност по приложение на трудовото законодателство.
2. Да оформя актове за трудови злополуки при отсъствие на лице, натоварено за това.
3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд.
4. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев.
5. Да носи отговорност за нормалната работа на техническите средства, които използва в пряката си работа.
6. При нарушаване на трудовата дисциплина носи дисциплинарна отговорност.
7. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
8. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
9. Да спазва указанията по охрана на труда.
10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.

Чл. 24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА ПАЗАЧ НЕВЪОРЪЖЕНА ОХРАНА:**
1. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
2. Да спазва указанията по охрана на труда.
3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд.
4. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев.
5. При възникнала необходимост или подаден сигнал от страна на учител, служител или ученик, незабавно да се отзовава и отстранява по компетентност възникналата опасност.
6. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
7. При съмнения и възникнали проблеми по време на работа незабавно да уведомява Директора или други компетентни органи.
8. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми Директора на просветното звено.

9. Не допуска влизането и паркирането на МПС на територията на просветното звено с изключение на определените със заповед от директора.

Чл. 25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, **ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА ХИГИЕНИСТ ЧИСТАЧ:**

1. Да почиства праха в класните стаи и кабинети, в административните помещения, във физкултурния салон и работилниците.
2. Да измива коридорите, стълбищата и сервизните помещения по време на учебни часове и след приключване на учебните занятия.
3. Да почиства ежедневно района на училището от смет.
4. Да почиства ежеседмично цоклите, вратите и прозорците.
5. Да се грижи за цветята в определеният му район.
6. Да опазва материалната база и поверения му инвентар.
7. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд.
8. Да познава и спазва Правилника за контролно-пропускателния режим на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев
9. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
10. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
11. Да спазва указанията по охрана на труда.
12. Да проветрява учебните стаи и коридорите.
13. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми Директора на просветното звено.

ГЛАВА ВТОРА
УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВОСЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

Раздел I. Противопожарна охрана

I. Противопожарни изисквания към помещенията:

Чл. 26. Цялостната учебно-възпитателна дейност в ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев се организира в съответствие с изискванията на МВР и МРРБ за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите:

а/ в училище да се осигури необходимото количество вода за противопожарни нужди;

б/ към всички сгради, помещения, съоръжения, водоизточници да се осигури свободен достъп. Пътищата, входовете, проходите да са изправни, свободни от материали, а през зимата – почистени от сняг;

в/ не се допуска оставяне без наблюдение на отоплителни и нагревателни уреди и съоръжения;

г/ не се допуска възпрепятстване на достъпа до електрическите табла, пожарогасителите, вътрешните пожарни кранове и местата за управление на ПИС, ПГС и системите за управление на огън и дим.

Чл. 27. В сградите на училището с указателни знаци да се посочат аварийните изходи.

Чл. 28. Учителите, помощният персонал и служителите в края на работното време са длъжни да проверят и оставят в пожаробезопасно състояние работното си място, апаратите, машините.
Чл. 29. Учебните работилници да се поддържат подредени и почистват ежедневно от горими отпадъци. Всички горими отпадъци да се изнасят своевременно.
Чл. 30. Да се прави ежедневна проверка за изправността на електрическите инсталации и съоръжения. Да не се допускат искри, къси съединения и претоварване на електрическите консуматори. Нередностите да се отстраняват своевременно.
Чл. 31. Да се разработи План за действие при възникване на пожар и природно бедствие и План за евакуация на училището.
. Чл. 32. На всеки етаж на видно място да се постави План /схема/ за евакуация на персонала, който да се разгласи сред учениците в часа на класа.
II. Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия.
Чл. 33. Помещенията, в които се провеждат масови мероприятия трябва да бъдат от първа или втора степен на пожароустойчивост. Да имат най-малко два изхода за навън и да са спазени всички други изисквания за евакуация на хора.
Чл. 34. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени необходимите средства за пожарогасене.
Чл. 35. През време на масово мероприятие с ученици трябва да присъства дежурен представител от ръководството на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев, който да следи и отговаря за спазването на всички правила по противопожарна охрана.
Чл. 36. При провеждане на масово мероприятие е забранено:
а/ осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да предизвикат пожар;
б/ да се гаси напълно осветлението в помещението;
в/ разполагане на мебели и предмети, възпрепятстващи бързото и лесно напускане на помещението;
Чл. 37. Украсяването на новогодишната елха или други подобни с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен ел. техник при спазване правилата за пожаробезопасност.
При пожар - тел.: 160 или Телефон 112 - единен европейски телефон за спешни и аварийни обаждания
Раздел II. Работно облекло и лични предпазни средства
Чл. 38. При изпълнение на работа по време на часовете по учебна практика в работилниците учениците носят работно облекло и ползват ЛПС, съобразено с изискванията за безопасна работа.
Раздел III. Правила и изисквания за безопасна работа с машини, инструменти и съоръжения в учебните кабинети
Чл. 39. Учебните кабинети, физкултурни салони и др. подобни трябва:
а/ да бъдат устроени в помещения с благоприятни условия за работа, осигуряващи минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, намаляващи умората, а оттам и възможността за трудови злополуки;
б/ да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и т.н.;
в/ да бъдат напълно механично, електро- и пожарообезопасени;
г/ да бъдат снабдени с инструкции за работа.
1. Кабинет по физика
2. Кабинет по химия и биология
3. Физкултурен салон и площадка по ФКС
4. район на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев

5. Правила за безопасна работа в училищната мрежа и в Интернет – съгласно Заповед № РД 09-541/02.07.2003 год. на Министъра на образованието и науката
6. Компютърни кабинети
Раздел IV. Организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци, велосипедисти или пътници в транспортни средства
Чл. 40. При организирано придвижване на деца, ученици и друг персонал като пешеходци, велосипедисти или пътници в транспортни средства се спазват изискванията на Закон за движение по пътищата и Правилника за прилагането му.
Чл. 41. Пешеходците, участващи в движението по пътищата, са длъжни да спазват установените правила, а именно:
- пешеходците се движат по дясната страна на тротоарите, а ако няма такива – по банкета;
- движение по платното е разрешено само ако движението по тротоара е невъзможно /разкопан, зает с материали/;
- допуска се движение по платното още в случай на организирано шествие, колона, процесия /не повече от 4 лица в редица, движещи се в крайната част на дясното платно, като първият и последният в лявата страна носят червен флаг, фенер/;
- преминаването на пътя става на пешеходна пътека;
- при намалена видимост движение на колони по пътя е забранено;
- забранено е на пешеходците да излизат на пътното платно пред или зад стоящи, спиращи, потеглящи транспортни средства;
Чл. 42. Ученици могат да бъдат превозвани с обществени превозни средства, предназначени специално за пътници с лични превозни средства и превозни средства, пригодени за тази цел.
Чл. 43. Забранено е превозването на ученици с товарни автомобили, освен в случаи на бедствия, когато се придружават от двама ръководители;
Чл. 44. Качването и слизането от транспортно средство става през вратите, когато последното е спряло.
Чл. 45. По време на пътуване на учениците е забранено да стоят на стъпалата, да отварят вратите, да се навеждат през прозорците, да пречат на видимостта на шофьора.
Чл. 56. Когато ученици се превозват групово в автобуси, на предната и задната част на автобуса се поставя надпис.
Чл. 47. Организиране на отдих и туризъм на ученици.
(1) За всеки организиран отдих и туризъм по чл. 8 на Наредба № 2/24.04.1997г. за организиране и провеждане на детски и ученически отдих и туризъм на МОН, обн. в ДВ, бр.43/1997 г., изм. и доп. бр. 74/2005 г., изм. и доп. бр.24/2006 г. директорът на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев:
1. издава заповед за провеждане на формата, която задължително съдържа:
а) начална и крайна дата на организирания отдих и туризъм;
б) начален, краен пункт и маршрут на пътуването;
в) ръководния и педагогическия персонал, отговорни за провеждането на формата, и техните задължения;
2. командирова служителите на училището, определени за провеждането на формата;
3. организира и контролира:
а) информирането на родителите, настойниците или попечителите на децата или учениците за провеждане на формата;
б) предоставянето на писмено съгласие на родителите, настойниците или попечителите за участие на детето или ученика в съответната форма;

4. организира и контролира провеждането на инструктаж на децата или учениците и на техните родители, настойници или попечители за безопасност и културно поведение; проведеният инструктаж се удостоверява с подписите на участниците в съответната форма на организиран отдих и на техните родители, настойници или попечители;
5. контролира предоставянето за всеки ученик на документ, издаден от личния (семейния) лекар на ученика;
6. заверява с подпис и печат списък на учениците с данни за трите имена, дата и година на раждане, група или клас;
7. изисква от лицата, предоставящи туристическата услуга, да удостоверят правото си да извършват съответния вид туристическа дейност - когато отдихът се организира по договор;
8. изисква данни за лицензa на превозвача, когато превозът на учениците се организира с автобус;
9. контролира застраховането на участниците във формите.
(2) Когато формите на организиран отдих по чл. 8 /Наредба № 2/ се провеждат през учебно време, Директорът организира, осигурява и контролира преструктурирането на учебното съдържание.
Чл. 48. Преди всяко провеждане на формите на организиран отдих и туризъм по чл. 8 /Наредба № 2/ Директорът на училището уведомява Регионален инспекторат по образованието – Благоевград и представя в писмена форма предварителна информация за:
1. формата на организирания отдих и туризъм;
2. общите условия на организирания отдих и туризъм, която задължително включва:
а) начална и крайна дата на организирания отдих и туризъм;
б) начален, краен пункт и маршрут на пътуването;
в) брой на нощувките, местоположението и вида на обектите за нощувка - когато пътуването включва нощувка;
г) транспортните средства, които ще бъдат използвани, данни за превозвача, а когато превозът на децата и учениците се организира с автобус - и данни за лицензa на превозвача;
д) организацията на хранене на децата и учениците;
3. специфичните условия на организирания отдих и туризъм, в зависимост от формата;
4. лицето, което ще предоставя туристическата услуга, включително и за правото му да осъществява такава дейност - когато отдихът се организира по договор;
5. информация за преструктуриране на учебното съдържание - когато формата на организиран отдих и туризъм се провежда в учебно време.
Чл. 49. Към уведомлението до РУО – Благоевград се прилагат:
а) писмена информация за условията на организирания отдих и туризъм, предоставена от лицата, предлагащи туристическата услуга - когато отдихът и туризмът се организират по договор;
б) заповедта по чл. 12, ал. 1, т. 1;
в) списъкът на учениците;
г) писменото съгласие на родителите, настойниците или попечителите на децата или учениците за провеждане на формата по чл. 8 /Наредба № 2/;
д) доказателства за проведен инструктаж по чл. 12, ал. 1, т. 4;
е) документи, удостоверяващи правото на лицата, предоставящи туристическата услуга, да извършват съответния вид туристическа дейност - когато отдихът се

организира по договор;
ж) лицензът на превозвача - когато превозът на децата или учениците се организира с автобус.
з) При необходимост началникът на РУО може да изиска от Директора на училището допълнителна информация за организирания отдих и туризъм.
Чл. 50. Формите на организиран отдих и туризъм се провеждат, ако в 7-дневен срок от постъпване на документите или на допълнителната информация не е постъпило отрицателно мотивирано писмено становище от началника на РИО.
Раздел V. Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие
Чл. 51. Педагогическият съвет утвърждава състава и Директорът на СОУ назначава със заповед Комисия за организиране и провеждане на аварийно-спасителни работи не по-късно от началото на учебната година.
Чл. 52. Комисията по чл. 55 разработва и Директорът утвърждава План за предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи не по-късно от началото на учебната година.
Чл. 53. Всички длъжностни лица и ученици се запознават с Плана за предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи срещу подпис.

ГЛАВА III
ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл. 54. Не по- късно от началото на учебната година Директорът издава заповеди, определящи видовете инструктажи, лицата, които ги извършват, периодичността на инструктажите съгласно Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. на МТСП за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
Чл. 55. На учениците, учителите и служителите на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев се провеждат следните видове инструктажи и обучения по БХТ и ППО
1. Начален инструктаж
2. Периодичен инструктаж
3. На работното място
4. Извънреден - при възникнали трудови злополуки или настъпили ПТП
Чл. 56. Проведените инструктажи се документират в Книги за инструктаж.
Чл. 57. Провелият начален инструктаж издава служебна бележка, която се съхранява в личното досие на работника или служителя.
Чл. 58. Директорът утвърждава със заповед програми за провеждане на начален и периодичен инструктаж и инструктажи на работното място в работилниците и кабинетите.

ГЛАВА IV
ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Чл. 59. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки.
Чл. 60. В началото на всяка учебна година Директорът на ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев, определя със заповед лицето, което ще поддържа Регистър на

трудовите злополуки и ще съхранява декларациите съгласно чл.14, ал.2 от Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки.
Чл. 61. Регистърът на трудовите злополуки съдържа данни за:
1.номерът и датата на трудовата злополука;
2.входящия номер на декларацията в териториалното поделение на НОИ;
3.трите имена и ЕГН на пострадалия;
4.номерът и датата на разпореждането на териториалното поделение на НОИ за приемане или за неприемане на злополуката като трудова;
5.последиците от злополуката;
6.броят на дните /календарни и работни/ от злополуката.
Чл. 62. Когато обстоятелствата, при които е станала злополуката, дават основания да се предполага, че тя е трудова, Директорът или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни в срок от три работни дни от узнаването за нейното настъпване да подадат в териториалното поделение на НОИ по регистрация на осигурителя декларация
по образец, обнародвана в ДВ, бр. 10/2002 год. Декларацията се вписва в Регистъра на трудовите злополуки.

ГЛАВА V
ОКАЗВАНЕ ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

Чл. 63. В аптечките в лабораториите трябва да има заредени превързочни материали: обезболяващи, апалгин и др., марля, памук, бинтове, лейкопласт, триъгълна кърпа, йодасепт, кислородна вода, риванол- разтвор и др. /глава XIII от Правилника за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа – ДВ, бр. 89 от1994г./
Чл. 64. Учителите, помощният персонал и учениците трябва да бъдат обучени да оказват първична долекарска помощ при различни видове травми/ обработка на рани, превръзки при попадане на голямо чуждо тяло в раната, кръвоспиране, долекарска помощ при увреждане на стави и кости- навяхване, изкълчване и фрактури/.
Чл. 65. Обработка на рани
1. Почистването на раната от грубо замърсяване се извършва, като се отстраняват малки чужди тела на повърхностния слой на раната с тампон и се промива с кислородна вода. Обработката е от краищата на раната навън с памук, напоен със спирт или йодна тинктура. Върху раната се поставя стерилна превръзка, като се използва стерилна марля, чисти кърпи и други и се внимава да не се замърси допълнително. При повърхностни рани може да се използва цитопласт.
2.Ако направената превръзка е напоена с кръв, да не се снема, а да се направи друга върху нея.
3. Ако в раната е попаднало голямо чуждо тяло, кръвотечението се спира, като се притиснат краищата на раната около чуждото тяло. Върху раната и чуждото тяло се поставя марлена превръзка. С бинта не се минава върху чуждото тяло. При попадане на чужди тела в окото се прави суха превръзка с марля или чиста кърпа или само пострадалият се отвежда при лекар.
Бинтът се навива от ляво на дясно, като намотките са равномерни. Започва се от по-тънката част на крайника към по–дебелата.
4. Да не се пипа раната с ръце, защото върху тях има много микроби, способни да предизвикат инфекция!
5.Да не се промива раната с вода или други течности, за да не попадат замърсяващите материи, намиращи се около нея, вътре в самата рана!
6.Да не се поставя памук върху раната!

7.Пострадалият се транспортира с придружител и се вземат мерки да не настъпят усложнения.

Чл. 66. Кръвотечения и кръвоспиране

1.Според наранения кръвоносен съд кръвотеченията са:

- *Артериални* - изтичането на кръвта е на тласъци в съответствие с ударите на сърцето. Има ярко червен цвят /наситена е с кислород/. Тези кръвотечения са най-опасни;
- *Венозни* – кръвта има тъмно червен цвят и изтича равномерно;
- *Капилярни* - кръвта изтича на капки.

2.Кръвоспиране – при външно кръвотечение може да се извършва ръчно притискане на кървящия кръвоносен съд на мястото на нараняването или чрез кръвоспираща превръзка над раната, пристягане с гумен маркуч, бинт, турникет или друго подръчно средство, чрез максимално свиване на крайника.

Пристяга се докато пулсът на артериите под мястото на притискане изчезне. На това място се поставя бележка с ден и час на превръзката, като времетраенето и е до 2 часа. На всеки 1 до 2 часа се отпуска малко превръзката, за да се ороси крайникът, след това се затяга отново.

3.Кръвоспиране при кръвотечение от носа – при удар пряко върху носа може да се получи кръвотечение. Кръвоспирането се извършва със студен компрес или тампон от марля или памук, напоен с кислородна вода в кървящата ноздра.

Чл. 67. Травми

1.*Наранявания в коремната област* – пострадалият трябва да лежи със свити към корема крака. Върху корема се поставя бутилка със студена вода или лед. При съмнения за инфаркт пострадалият се поставя в седнало положение. При тези наранявания бързо да се вика бърза помощ.

2.*Навяхвания* – Първичната долекарска помощ е повдигане на пострадалия крайник, поставяне на студен компрес или лед, налягане на стегната бинтова превръзка, създаване на пълен покой на крайника и даване на обезболяващи лекарства.

3.*Изкълчвания* – Признаците са: силна болка около ставата, невъзможност да се движи ставата, видима деформация в ставата, подуване или посиняване около ставата и принудително положение на крайника. Първичната долекарска помощ е стегната превръзка, ограничаване на движението и лед, създаване на пълен покой, даване на болкоуспокояващи.

4.*Фрактура на костите* - Признаците са : болка, оток, кръвоизлив, деформация на крайника, неспособност за нормално движение, патологична подвижност и затруднено дишане. Първичната долекарска помощ е кръвоспиране, даване на обезболяващи средства, обездвижване на крайника, като се спазва изискването да бъдат обхванати две съседни стави. Изключение се прави само за счупено бедро, като при него се обхващат три стави – колянна, тазобедрена и глезенна. Обездвижването / имобилизацията / е специфично за всяка част от човешкото тяло. Закрепване на шината може да стане с бинт, триъгълна кърпа или колани.

5.При обездвижване на гръбначния стълб пострадалият не се поставя по корем.

6.Върху превръзката на раната и върху кръвоспиращата превръзка не се поставя фиксираща превръзка за имобилизация.

Чл. 68. Реанимация на дишането и кръвообращението

1.Тази помощ се налага при травматичен шок, поражения от електрически ток и други травми. Извършва се в следната последователност: освобождаване на горните дихателни пътища от чужди тела и материали и поддържане на тяхната проходимост. Ако дихателните пътища са запушени от обръщането на езика, то е необходимо той да се изтегли напред и да се фиксира в това положение. Фиксирането се извършва при

максимално наклоняване на главата назад и едновременно притискане на горната челюст към долната, а дрехите се разхлабват. Дишането се подпомага като се използват някои от начините за изкуствено дишане. При изкуствено дишане уста в уста оказващият помощ
поема дълбоко въздух и през марля енергично го издишва в устата на пострадалия, като му запушва носа. Пострадалият извършва пасивно издишване със своя гръден кош.
2.Ако е нарушена сърдечната дейност /пулсът се усеща слабо/, паред с изкуственото дишане се прави непряк масаж на сърцето, като се редуват 10 притискания на гръдния кош и 3 /три/ вдишвания и издишвания.
Чл. 69. Отравяния и изгаряния
1.*Отравяния от токсични газове*. Въглеродният диоксид е силно токсичен газ без цвят и мирис. Отравянето се характеризира с главоболие, световъртеж, тежест и сърцебиене.
Първичната долекарска помощ започва с извеждане от помещението на чист въздух. Ако е необходимо се прави изкуствено дишане или разтривки на тялото, затопляне на краката или кратковременно вдишване на спиртни пари.
2.*Изгаряния* - получават се под действието на топлина /гореща течност, огън, нажежени локални предмети/, киселини и основи, радиоактивно облъчване, получени по
време на учебна практика и учебна лаборатория.
Три са степените на изгаряния:
-първа степен – зачервяване на кожата;
-втора степен – мехури с бледожълтеникава течност, болезнени, лесно се пукат и загнояват;
-трета степен - некроза на кожата, засегнато подкожие, получава се дълбока рана.
Първична долекарска помощ при първа степен се прави с превръзка с 5 %-ен разтвор на натриев бикарбонат или суха стерилна превръзка.
Внимание! Мехурите не се пукат, дрехите се режат, а не се съблича.
При особено тежки изгаряния, долекарската помощ е суха стерилна превръзка, даване на обезболяващи и изнасяне от мястото на поражение. На пострадалия се дават подсладени течности /топъл чай, тонизиращи напитки или солени разтвори/.
3.Първична долекарска помощ при изгаряния от киселини и основи. Изгореното място се промива със силна струя вода. При поражение от киселини се неутрализира съсслаб разтвор на сода бикарбонат, а при основи се неутрализира със слаб оцетен разтвор.
След неутрализация се поставя суха стерилна превръзка.
4.*Токсикоинфекция* – усложнения при тежки изгаряния придружени с повишена температура, нервни разройства, които довеждат до тежки психози и допълнителни усложнения.
Първична долекарска помощ при токсикоинфекция - дават се обезболяващи и се прави суха стерилна превръзка.
Чл. 70. Долекарска помощ при поражения от електрически ток
Първична помощ при електрически травми - операции по оказване на първична долекарска помощ се извършват в следната последователност:
- освобождаване на пострадалия по най-бързия начин от напрежението - като до 1000 V, със сухи, непроводими предмети, а над 1000 V да се използват боти, ръкавици, щанги за съответното напрежение;
- осигуряване на падането, ако пострадалия се намира на височина;
- да се предвидят допълнителни източници на светлина, които да работят при изключване на общото захранване;

- разкопчаване на дрехите, осигуряване на достъп на чист въздух, към носа да се поднася памук напоен с амоняк, лицето се намокря с вода, прави се проверка за дишане и пулс на пострадалия.
- ако пострадалия е в безсъзнание и дишането и пулса са много слаби, се правят следните действия:
- освобождаване от дрехите;
- разтваряне на устата;
- почистване на устната кухина;
- осигуряване на проходимост на дихателните пътища;
- изкуствено дишане;
- индиректен масаж на сърцето;
- поставят се студени компреси на очите.
- при изгаряния от електрически ток се действа както при други случаи.
- електроофталмия /възпаление на ретината и роговицата и осветяване/. Получава се при работа с електрожен, когато не се използват лични предпазни средства. Поставят се студени компреси, дават се аналгетици и се изпраща при офталмолог.

ТЕЛЕФОНИ:
СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ
Телефон 112 - единен европейски телефон за спешни и аварийни обаждания

ГЛАВА VI
ОСИГУРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ, ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 71. ПГ по МСС „ Пейо К. Яворов" - гр. Г. Делчев се осигуряват подходящи условия за отглеждане, обучение и възпитание на децата и учениците.
Чл. 72. Забранено е влизането и паркирането на моторни превозни средства на територията на просветното звено.
Чл. 73. Изключения се допускат за автомобили, осигуряващи условия за осъществяване на образователно-възпитателния процес или дейността на трети лица, с които училището е в договорни отношения, а именно:
- автобусите, превозващи ученици;
- МПС, извършващи строително-ремонтни дейности;
- товаро-разтоварни дейности на горива и хранителни продукти;
- доставка на учебници;
- сметоизвозване;
- автомобилите на пожарна и аварийна безопасност; автомобилите за здравно-профилактична дейност и бърза медицинска помощ;
- автомобилите на полиция;

Чл. 74. За всички посочени случаи със заповед на Директора се определят обособени места, паркинги и маршрути, до които децата и учениците нямат достъп.
Чл. 75. Фирмите и лицата, които влизат с МПС в районите на учебните заведения, се запознават със заповедите на Директора и стриктно спазват определените за движение места и време за изпълнение на дейностите си.
Чл. 76. Директорът и наличният персонал осъществяват непрекъснат контрол на пропусквателния режим.

ГЛАВА VII
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ СЪГЛАСНО КОДЕКСА НА ТРУДА ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл. 77. Който наруши правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 100 до 500 лв.
(2) Работодател, който не изпълни задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер на 1500 до 15 000 лв., а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание – с глоба в размер от 1000 до 10000 лв.
(3) За повторно нарушение наказанието е:
1. по ал.1 – глоба от 500 до 1000 лв.
2. по ал.2 – имуществена санкция или глоба от 20 000 до 30 000 лв., съответно глоба от 5000 до 20 000 лв.

ГЛАВА VIII
ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

1. Ревизионна книга за препоръки и предписания на контролните органи
2. Регистър за трудови злополуки и декларации по образец.
3. Папка с протоколи от заседания на ГУТ.
4. Санитарен журнал.
5. Удостоверения за първоначално и ежегодно обучение на представителите на ГУТ /копия – в личните дела/.
6. Книги за инструктаж
7. Служебни бележки за проведен начален инструктаж – в личните дела.
8. Други

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Отговорност за изпълнение на правилника носят ръководството на учебното заведение и съответните длъжностни лица.
§2. Правилникът се утвърждава от директора на училището.
§3. Забранява се изпълнението на заповеди и нареждания, противоречащи на този правилник.
§4. При сключване на договори с други организации за провеждане на друг вид дейност, следва да се предвиждат мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд.
§5. Забранено е:
Да се сключват трудови договори с лица, които:
- нямат необходимата квалификация;
- не са навършили 18 години и нямат разрешение на Районната инспекция по труда;
- нямат предварителен медицински преглед.
Да се допускат на работа лица, които:
- не са сключили трудов договор;

- не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
- са употребили преди или употребяват алкохол и други упойващи вещества през работно време.

§6. На работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност за учениците, машините и съоръженията, кабинетите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

§7. На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства за колективна защита или други методи, да се поставят знаци и сигнали съгласно Наредба РД-07/8 от 2008 за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Правилникът за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд е разработен и утвърден на основание чл. 277, ал. 1 от КТ. Издава се в изпълнение на чл.5, ал.1 от Инструкция на МОН от 5 юли 1996 г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.

§2. Настоящият Правилник се излага на общодостъпно място в училището и се представя в РУО – гр. Благоевград при утвърждаване на Списък – Образец №1 за съответната учебна година.

§3. С настоящия Правилник по определен график се запознават педагогическият, непедагогическият персонал, учениците и родителите.

§4. Длъжностното лице за координиране и контрол на дейностите, регламентирани в настоящия Правилник, определено със Заповед на Директора на училището е Заместник - директора по ПД.

§5. Указания за прилагане на този Правилник се дават от Директора и от длъжностното лице по §4.

§6. Цялостен контрол по спазването на Правилника се осъществява от директора на училището.

§8. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2018/2019година.

§9. Правилникът се актуализира: преди въвеждане на нови машини, съоръжения и технологии, материали; при разкриване на нови работни места и дейности, при изменение на правилата, нормативите и изискванията, при издаване на нови административни актове /заповеди/, валидни за нови учебни години.

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа в кабинет по химия и биология

1. За обучение в кабинета по химия и биология се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ и ПО по утвърдена програма.
2. Преди започване на занятието в кабинета, учителят инструктира учениците, а те от своя страна са задължени да изслушат внимателно инструктажа.
3. Не се допуска по време на занятието учениците да работят самостоятелно, без наблюдение от учителя.
4. Химическите лаборатории да се обзаведат с аптечки с необходимите медикаменти и антидоти за оказване на помощ при необходимост.
5. На учениците се забранява:
-да опитват на вкус веществата;

-да използват неизмити съдове;
-да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце;
-да насочват отворите на епруветките към хора или към собствените си лица;
-да изнасят извън кабинетите химически вещества;
-да внасят храна и да се хранят в кабинета по химия и биология.
6. Подът и плотовете на местата, където се провеждат опитите да бъдат покрити с линолеум.
7. При нагряването с какъвто и да е вид нагревател под него да се поставя подложка от азбест.
8. Забранено е наливането на вода в съд с концентрирани киселини и с натрий.
9. Всички отровни вещества се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват.
10. Всички стъкла и банки да са описани и да имат четливо написани етикети за съдържанието в тях, както и указания за работа с тях.
11. Преливането на киселини, основи и други разяждащи течности да става само с помощта на подходящи сифони и никога чрез засмукване с уста.
12. Да се излива киселината във вода, а не обратно, поради опасност от експлозия.
13. Недопустимо е нагряването на леснозапалими течности в лабораториите чрез пряк огън. При работа с такива течности не бива да се пуши, не бива да се пали кибрит или запалка.
14. При разливане на етер, бензин и други леснозапалими течности в кабинета по химия и биология да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.
15. След приключване на работата да се изключат всички нагревателни уреди.
16. Всички ученици трябва да бъдат запознати с начините за работа с пожарогасителни средства.
17. Когато се определя видът на дадено вещество по миризмата, необходимо е да бъдат спазени следните условия:
-въздухът от лабораторната среда да се поема само през носа, да не се вдишва дълбоко, за да не се поема голямо количество от отровния газ;
-въздухът да се поема само един път, тъй като от по-нататъшни поемания обонянието се притъпява;
18. Да се ползват само закрити електрически котлони.

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа в кабинет по физика

1. За обучение в кабинета по физика се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ и ПО по утвърдена програма.
2. За всеки ученик да има самостоятелно работно място, снабдено с електрическо табло, местно осветление и стол с регулираща се височина.
3. Всички ползващи се от учениците за опитна работа електроуреди, електрически съоръжения, инсталации, шнурове, контакти, щепсели, електрически лампи и др. трябва да бъдат сигурно обезопасени против директен и индиректен допир с електрическия ток.
4. Включването и изключването на напрежението за работните ел. табла да става само от учителя, при съблюдаване на мерките за сигурност.
5. Преди започване на занятието в кабинета учителят да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа.
6. Не се допуска учениците да работят самостоятелно без наблюдение от учителя.

7. Оставане на учениците през време на почивката в кабинета без присъствие на учителя не се допуска.
8. При възникване на някакви неясноти след започване на опита, те спират работа и поискват съвет от учителя.
9. На учениците се забранява да извършват поправки на електрическите уреди, електрическите инсталации, съоръженията и др. в кабинета.

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасно провеждане на занятията по физическо възпитание и спорт

1.Физкултурен салон
1.1. За занятията по физическо възпитание и спорт се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ.
1.2. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
1.3. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
1.4. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи, възли, точки и др.).
1.5. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намаляват удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.
1.6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др. и крият опасност.
1.7. Учителят трябва да оказва помощ при изпълнението на упражнения, съдържащи трудни елементи, и да осигури пазене в случай на несполучливи опити.
1.8. Необходимо е учителят по физическо възпитание и спорт да следи физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.
2. Физкултурна площадка
2.1. Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка.
2.2. Баскетболните табла, волейболните колони и др. трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани сигурно.
2.3.Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.
2.4. При хвърляния на уреди строго да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или в периметъра, в който би попаднал евентуално хвърленият уред.
2.5. Местата за занимания по физическо възпитание и спорт трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, настилка, разположение на уредите и др.
2.6. Не се допускат ученици да играят самостоятелно, без наблюдение от учител.

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа на уреди с твърдо и течно гориво и електричество

1.Отоплителните уреди с твърдо и течно гориво и електричество да бъдат стандартни и напълно изправни.
2. Да се поддържат и използват правилно, като се спазват противопожарните правила.
3. Когато печките горят, винаги да бъдат под наблюдение.
4. Под печките, поставени върху горима подова настилка, задължително да се поставят негорими подложки.
5. Не се допуска разпалването на отоплителните печки с твърдо гориво с лесно

запалими и горими течности.
6. Отоплителните печки да се почистват редовно, като сгурията, напълно изгасена се изхвърля на специално определено за това място (метална кофа, варел и др.).
7. Отоплителните печки с течно гориво се зареждат, когато са напълно изстинали.
8. Не се допуска смесване на нафта с други лесно запалими течности.
9. Отоплителните уреди с твърдо и течно гориво трябва да стоят на разстояние от горими и трудногорими конструкции, материали, мебели и др. предмети най-малко на 0, 80 м, а димоотводните тръби, които не се зачервяват от нагряването – най-малко на 0, 50 м.
10. Димоотводните тръби трябва да са стандартни и здрави. Включването им в комините вертикално през конструкцията не се допуска. Не се разрешава прекарването им през прозорци.
11. Не се допуска използването на лесно запалими течности за почистване на комините.
12. Електрическите инсталации, в които се включват електрически печки, трябва да са изправни и да не претоварват.
13. Не се допуска подсилването на електрическите предпазители (бушони).

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа в компютърен кабинет

I. Изисквания към помещенията
1. В помещенията, ползвани за обучение и извънучебни дейности на учениците с персонални компютри, трябва да има не по-малко от 5 кв. м на работно място.
2. В помещения с размерите на традиционна класна стая (50 кв. м) се разполагат до 9 работни места.
3. В големи помещения не се допускат повече от 15 работни места, независимо, че големината на площта позволява това.
4. Помещенията трябва да имат северно, североизточно или източно изложение, да са с едностранно остъкляване и да са оборудвани със слънцезащитни средства - за предпочитане щори с вертикални ламели, светли завеси или слънцезащитни стъкла.
5. Стените да са оцветени в пастелни тонове.
6. Подът да бъде с 3 см антистатично покритие (паркет, керамика, дървено дюшеме или цимент).
II. Изисквания към обзавеждането
1. Кабинетите за обучение и извънучебна дейност с персонални компютри се обзавеждат с лека работна мебел с матова повърхност.
2. Работната маса трябва да бъде с размери: минимална дължина 1,20 м, ширина - 0,80 м, и дебелина на плота - не по-голяма от 3 см. Височината да бъде съобразена задължително с изискването за заемане на правилна работна поза.
3. Столът да бъде стабилен, на колелца, с регулируема височина на седалката 0,30 - 0,55 м и наклон назад 3° - 5°. Облегалката да бъде с регулируема височина до 0,25 м спрямо седалката, наклон 80° - 100° и да осигурява опора на гръбначния стълб в областта на кръста.
4. Разстоянието между височината на работната маса и седалката на стола да бъде 0,26 - 0,30 м и разположението им да осигурява възможност за заемане на правилна работна поза с почти хоризонтално положение на предмишниците и ъгъл в колянната става 90°.
5. Кабинетите, които се ползват от различни възрастови групи, се оборудват задължително с подложки за краката с ширина 0,40 м, дълбочина 0,35 м, наклон 0 - 20° и с регулируема височина от 0 до 0,15 м.

III. Изисквания към факторите на работната среда
В кабинетите се осигурява микроклимат със следните параметри:
1.Температурата на въздуха да бъде 18°С - 26°С (оптимално 21°С - 23°С).
2. Естественото осветление да е със светлинен коефициент не по-голям от 1:4 (25 % КЕО).
3. Изкуственото осветление да бъде луминесцентно.
4. При по-малки помещения се допускат и лампи с нажежаема жичка.
IV. Максимална продължителност на работа на учениците с персонални компютри

	В деня		В седмицата	
Клас	Работа в минути не-повече от	Максимален брой занятия	Максимален брой занятия	Работа в минути не-повече от
IX	40	2	5	200
X	40	2	6	240

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа в училищната мрежа и Интернет

1. Лицата, които провеждат обучение или извънучебни дейности на ученици с персонални компютри, извършват задължително инструктаж срещу подпис на учениците, както и на родителите на тези, които не са навършили 16 години, за нормите и хигиенните правила при работа с персонални компютри, както и за вредните последствия от продължителни занимания и компютърни игри.
2. Равен достъп до училищната компютърна мрежа и в Интернет, при спазване на училищната политика.
3. Работа в мрежата и в извънучебно време по утвърден от Директора график.
4. Работа в мрежата само под контрола на определено от Директора лице.
5. Обучение за компетентно и отговорно поведение в училищната компютърна мрежа и в Интернет.
6. Учениците да бъдат информирани за училищната политика за работа в мрежата.
7. Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:
7.1. Училищната мрежа и Интернет се използват само за образователни цели.
7.2. Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност.
7.3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите, без предварително разрешение от тях.
7.4. Не се разрешава изпращане или публикуване на снимки на ученици или на техни близки, без предварително съгласие на родителите.
7.5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в Интернет, освен след съгласието на родителите.
7.6. Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато възникне технически проблем._